

Notat

Harrestrup Å i Vigerslevparken - orientering om fredningsafgørelse

08-05-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 7036

Dokumentnummer i F2
251234

Resume

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget orienteres om, at projektet Harrestrup Å i Vigerslevparken har fået en dispensation fra Fredningsnævnet, og forvaltningen derfor går videre med projektet. Der udestår enkelte tilladelser i Københavns Kommune og Hvidovre Kommune, men projektet vil efter planen gå i jorden i foråret 2027.

Sagsfremstilling

Projektet er et kombineret naturgenopretningsprojekt og et skybrudsprojekt, som indgår i det tværkommunale Kapacitetsprojekt for Harrestrup Å.

Projektet Harrestrup Å i Vigerslevparken fik i foråret 2024 afslag på dispensation fra Fredningsnævnet i København. I afgørelsen fremgik det, at der ikke kunne gives dispensation, men at der i stedet skulle udarbejdes en helt ny fredning. I forbindelse med behandlingen af frednings sagen afgav Danmarks Naturfredningsforening København desuden et meget kritisk hørings svar til projektet.

Københavns Kommune påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og påpegede fejl i Fredningsnævnets sagsbehandling og fremlagde argumenter for, at projektet godt kan indeholdes i en dispensation. I august 2025 har Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophævet og hjemsendt fredningsnævnets afslag på dispensation. Fredningsnævnet har nu behandlet sagen igen og har 30. april 2026 givet en dispensation til projektet.

Sideløbende har forvaltningen været i dialog med Danmarks Naturfredningsforening København. Det har ført til, at Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Onitologisk Forening også har anbefalet en dispensation til projektet.

Der udestår nu de sidste myndighedstilladelser til projektet, før det kan sendes i entrepriseudbud. Disse tilladelser har først kunnet behandles af Københavns Kommune og Hvidovre Kommune efter denne afgørelse i Fredningsnævnet.

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Det er forvaltningens vurdering, at de sidste udestående myndighedstilladelser vil medføre vilkår, som betyder en merudgift for projektet. Forvaltningen er derfor i dialog med bl.a. Kapacitetsprojektets parter med henblik på at håndtere økonomien til dette.

Hvidovre Kommune orienteres om sagen, da projektet delvist ligger i Hvidovre Kommune og bidrager til at sikre byområder i Hvidovre imod oversvømmelser fra Harrestrup Å.

Det er forventningen, at projektet sendes i entrepriseudbud i efteråret 2026 med opstart i marken foråret 2027. Anlægsperioden er planlagt til at vare fire år.

Bilag

Bilag - Afgørelse 30. april 2026

Peter Højer
Vicedirektør

FREDNINGSNÆVNET
FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby

Den 30. april 2026

Københavns Kommune

Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet – Skybrudssikring og naturgenopretning

Over for fredningsnævnet har Københavns Kommune den 11. august 2023 ansøgt om dispensation til et projekt med henblik på at opfylde et stigende behov for at skybrudssikre hovedstaden samt forbedre tilstanden af Harrestrup Å.

Ved kendelse af 7. april 2024 meddelte fredningsnævnet afslag på ansøgningen. Dette afslag blev af Københavns Kommune indbragt for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som den 20. august 2025 traf afgørelse om ophævelse af fredningsnævnets kendelse og hjemviste sagen til fornyet behandling i fredningsnævnet.

Københavns Kommune har i forbindelse med genbehandlingen oplyst:

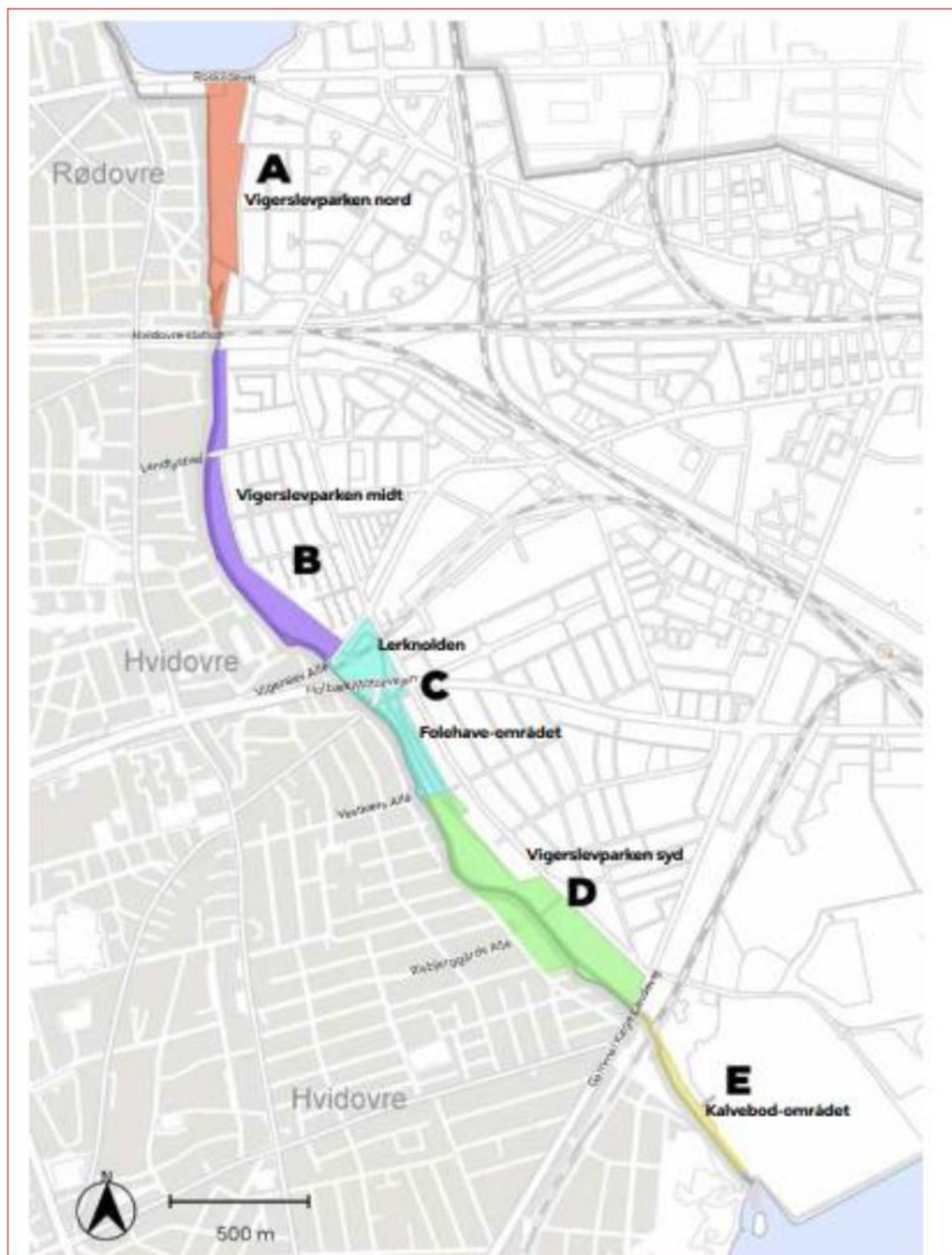
Projektet i Vigerslevparken udgør en mindre del af et samlet kapacitetsprojekt omkring Harrestrup Å, hvor oplandskommunerne til Harrestrup Å samt deres forsyningsselskaber har indgået en samarbejdsaftale om en koordineret indsats omkring udnyttelsen af kapaciteten i Harrestrup Å-systemet som fælles vandvej under skybrud. Med kapacitetsprojekterne får kommunerne dels håndteret oversvømmelser i nærheden af åen, dels mulighed for at lede mere vand til åen ad skybrudsveje.

Den fælles sikring sker i hovedtræk ved at gennemføre en kombination af anlægsprojekter, der dels forsinker regnvandet i ådalens grønne områder i den nordvestlige opstrøms del af oplandet, dels lader vandet løbe hurtigere ud af åen nedstrøms ved Kalveboderne.

Projektet i Vigerslevparken udgør således et delprojekt i det samlede kapacitetsprojekt for Harrestrup Å.

Københavns Kommune vil samtidig med skybrudssikringen foretage en naturgenopretning af Harrestrup Å, hvor fliserne fjernes i vandløbets bund og sider, så levevilkår for dyr og planter forbedres. Derudover vil oplevelsen og adgangen til åen forbedres med trampestier, nye stibroer og lignende. Dette fremgår også af ansøgningsmaterialet.

Det område, som ansøgningen vedrører, fremgår af følgende kortudsnit:

Figur 2-2 Projektområdet for projekt 'Harrestrup Å i Vigerslevparken' omhandler områderne Vigerslevparken Midt, Folehave-området, Vigerslevparken Syd samt Kalvebod-området /2/.

De omfattede ejendomme er matr.nr. 3301, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 118, 2440, 3255 og 2650^a Vigerslev, Valby i Københavns Kommune og matr.nr. 2^{nl} og 14^{lv} Hvidovre By, Risbjerg, der er beliggende i Hvidovre Kommune.

Fredningstilsynet har beskrevet projektets overordnede elementer som følger:

Regulering af åen

- Fliserne i åen fjernes på størstedelen af projektstrækningen. Fliserne erstattes på den øverste del af projektstrækningen med natursten af forskellige størrelser i et ca. 25 cm tykt lag i hele åens bredde. Den resterende del af projektstrækningen erosionssikres kun på udvalgte steder, f.eks. ved rørudløb, broer og særligt sårbare slyngninger, f.eks. til bevarelse af særligt værdifulde træer. Hvor der ikke erosionssikres med natursten, opbygges åen af lerholdig råjord.
- Åens profil ændres til et dobbeltprofil, med mulighed for trampestier tættere på vandet.
- Dobbeltprofilet indebærer at der anlægges banketter i siderne og en strømmende i bunden, for at sikre en vis vanddybde, også når der kun er lidt vand i åen.
- Åens forløb gennem parken ændres på dele af strækningen til et mere slynget forløb, og stedvist med en mere naturlig bund uden erosionssikring.
- Åens forløb bredes ud på udvalgte delstrækninger, så der opstår nye øer i åen.
- Åens bundkote hæves på de 130 øverste meter af strækningen
- Der etableres fire sandfang i åen.
- Der udlægges større enkeltsten, som skjul for vandløbsorganismer.

Rekreative og trafikale forbedringer

- Eksisterende cykel- og stibroer erstattes af nye broer og nye stibroer etableres hen over åen.
- Nye trædæk langs åen vil sikre mulighed for ophold langs vandet.
- Dræning af boldbaner, herunder etablering af to nye dæksler i terræn.

Kapacitetstiltag og vandhåndtering

- Oversvømmelsesarealer til skybrudsvand etableres ved terrænændringer med digefunktion. Terrænændringerne udføres overvejende som op til 1,5 meter græsbeklædte jordvolde. Udvalgte steder udføres terrænændring som op til 1,5 meter kampestensbeklædte sikringsmure.
- Åbne grønne render og grøfter, samt lukkede rørføringer med tilhørende dæksler og riste, etableres i parken for at lede skybrudsvand fra henholdsvis København og Hvidovre til Harrestrup Å, herunder det vand der samler sig bag terrænændringerne (bagvand) og det skybrudsvand, som samler sig i parken efter en større skybrudshændelse.
- Der etableres en sluse ved eksisterende bro ved Vigerslev Allé, der tjener til at fordele vand mellem oversvømmelsesområderne.

Vegetationsændringer

- Der skal fældes ca. 330 træer og mindst samme antal nye træer plantes som erstatning.
- Hække og hegn, som adskiller åen fra parken, fjernes.
- De berørte områder i parken genetableres med fokus på øget biodiversitet, stor naturværdi og rekreative oplevelser hvor å og park hænger bedre sammen. Der kommer bl.a. nye flader på digernes skråninger og dele af vandløbsstrækningen, hvor der dels udsås græs og urter og dels tillades naturlig indvandring.

Adgangsbegrænsninger

- Adgangsbegrænsninger i anlægsperioden.

Københavns Kommune ved rådgiveren WSP har i en supplerende redegørelse af 21. januar 2025 præciseret, at dispensationsansøgningen omfatter følgende:

- Regulering af åen til et bredere dobbeltprofil (inkl. det nye å-forløb ind på engen)
- Fældning af op til 400 træer samt plantning af nye træer
- Etablering af murdiger/digemure
- Etablering af jorddiger
- Etablering af slusen
- Etablering af oversvømmelsesområder

som er nærmere beskrevet i redegørelsen.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet:

§ 1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2. Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseseffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

§ 3. Bebyggelse

1. Plejemyndigheden kan uden plejeplan tillade, at der kan foretages ombygninger og mindre tilbygninger eller opføres mindre bygninger, for eksempel toiletter, på maksimalt 20 m².
2. Der kan opsættes motionsredskaber langs hovedstierne.

§ 4. Pleje

1. Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
2. Uanset § 2, stk. 1, må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan.

...

§ 5. Offentlighedens adgang

1. Bortset fra anlæg og bygninger med tilliggende arealer, som efter deres formål og karakter ikke bør være offentlig tilgængelige, og hvor udearealerne derfor normalt er hegnede, kan offentligheden færdes overalt til fods og udnytte området rekreativt med de nedennævnte begrænsninger samt med de begrænsninger, der følger af lovgivningen eller som måtte blive bestemt i en plejeplan.
2. De eksisterende hegn kan ændres af hensyn til offentlighedens sikkerhed. Opsætning af nye hegn, med det formål at skabe forbedrede forhold for legende børn, kan foretages af plejemyndigheden.
3. I plejeplanen kan der fastsættes bestemmelser for, at færdsel forbydes i nærmere bestemte områder af hensyn til at beskytte plante- og dyrelivet.

...

§ 6. Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.

Hele fredningskendelsen samt de dispensationsafgørelser, der er afsagt vedrørende denne fredning kan læses på følgende link:

<https://www2.blst.dk/nfr/08085.00.pdf>

Internationale naturbeskyttelsesområder

Projektet udføres ikke i et Natura 2000-område, men Harrestrup Å udmunder i Kalveboderne, som er en del af Natura 2000-området N143 Vestamager og havet syd for. Der er foretaget en miljøkonsekvensvurdering, som konkluderer, at projektet ikke vil skade integriteten af internationalt beskyttede områder hverken i sig selv eller kumulativt med andre projekter.

Københavns Kommunes fredningstilsyn har afgivet følgende vurdering vedrørende bilag IV arter:

Der er en kendt bestand af flere arter trælevende flagermus i Vigerslevparken. Der er gennemført omfattende kortlægninger af flagermusenes eventuelle brug af parkens træer. Der kan læses mere om flagermus i ansøgningen samt i den vedlagte miljøkonsekvensrapport. Der er taget så store hensyn som muligt til træer, som bruges af flagermus, men alligevel identificeret 5 træer, der med stor sandsynlighed indeholder yngle- eller rastesteder for flagermus, og som uundgåeligt skal fældes for at kunne gennemføre projektet.

De 5 flagermustræer, der skal fældes, bliver erstattet i forholdet 2:1 ved at udskære nye hulheder i 10 veteraniseringsegne træer med henblik på at sikre nye yngle- og rastesteder for flagermus. Udskæringen af hulhederne foretages minimum et halvt år før fældning af flagermustræer, for at sikre at hullernes mikroklima er attraktivt for flagermusene og således at de nye yngle-/rastesteder er funktionelle på det tidspunkt, hvor de eksisterende yngle/rastesteder nedlægges.

Det vurderes ikke sandsynligt, at de 10 træer hurtigere end ellers vil udvikle sig til risikotræer, da udskæringen foretages skånsomt og på en måde, som træerne vurderes at kunne leve med i mange år. Alligevel er der udvalgt træer, som står væk fra områder med stort publikumspres, for yderligere at minimere risikoen for at træerne udvikler sig til risikotræer. Dermed er der lagt til rette for at de nye yngle-/rastesteder får så lang levetid som muligt.

De planlagte afværgeforanstaltninger vurderes fuldt ud at ville afværge, at Vigerslevparkens økologiske funktionalitet som yngle- og rasteområde for flagermus forringes, til trods for at 5 træer med yngle/rastesteder fældes. Dermed vurderes naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3 at være overholdt.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Københavns Kommunes fredningstilsyn har afgivet følgende sammenfattende vurdering:

Opsummeret betyder det, at omlægningen af åen samt etablering af overjordiske anlæg og terrænændringer til håndtering af vand, herunder medfølgende vegetationsændringer, vurderes at kræve dispensation fra fredningens § 2, stk. 1.

Harrestrup Å i Vigerslevparken er i dag et stærkt modificeret vandløb, med meget ringe naturmæssig og rekreativ værdi. Tilsynsmyndigheden vurderer, at det ansøgte projekt indebærer markante rekreative, landskabelige og æstetiske forbedringer af selve åen og af de dele af parken, hvor åen får et bredere og mere slynget forløb, samt moderate naturmæssige forbedringer i samme områder. Projektet indebærer også potentielle forbedringer af natur og landskab i resten af parken, da det giver mulighed for mere naturlig og varieret vegetation. Realiseringen af potentialet afhænger i høj grad af den efterfølgende drift, og er således ikke direkte en del af projektet. Der er samtidig en påvirkning af offentlighedens adgang til parken, da dele af denne i perioder med oversvømmelser vil være utilgængelig. Derudover er der en markant omkostning i form af fældning af i overkanten af 300 større og mindre træer, med de naturmæssige konsekvenser som fældningen af især de store og relativt gamle træer, uundgåeligt vil have. Træfældningerne vil dog ikke væsentligt ændre parkens karakter, da parken stadig vil være præget af talrige træer i hele dens længde. Der bliver også plantet et tilsvarende antal træer som det, der fældes, men de vil i sagens natur først om mange år nå den størrelse, alder og økologiske funktion, som en del af de fældede træer havde.”

Danmarks Naturfredningsforening har i forbindelse med fredningsnævnets første behandling af ansøgningen udtalt sig imod en dispensation og har til støtte herfor anført bl.a.:

”Projektet gennemføres som led i et større sammenhængende skybrudsprojekt, hvis formål er at kunne håndtere meget store mængder skybrudsvand fra Harrestrup ås afvandsopland. Oplandet strækker sig gennem 10 kommuner og Vigerslevparken udgør den sidste del af åens forløb inden udløbet i Kalveboderne. Projektets hovedformål er altså at håndtere skybrudsvand fra et meget stort opland og er ikke primært et naturgenopretningsprojekt. De fredede arealer som inddrages til projektet pålægges dermed en række begrænsninger og bindinger for den fremtidige naturmæssige og rekreative udvikling, som alene er af hensyn til parkens fremtidige funktion i forhold til håndtering af skybrudsvand. Arealerne skal blandt andet kunne tilbageholde skybrudsvand i store mængder og som ved særligt store skybrudshændelser kan være opblandet med spildevand i et ukendt omfang. I miljøvurderingsrapporten (MKR) side 41 oplyses, at der ved sådanne hændelser vil være nødvendigt at opsætte skilte og afspærre de oversvømmede dele af parken for offentlig adgang for at undgå kontakt mellem besøgende og det forurenede og sundhedsfarlige vand. Først når det bundfældede og sundhedsfarlige slam fra spildevandet er fjernet fra forsinkelsesbassiner mm kan de berørte dele af parken åbnes igen. I MKR er der ikke foretaget vurderinger af hvilke konsekvenser en sådan stor skybrudshændelse med efterfølgende oprensning vil have for parkens natur. Vil det betyde en ”0-stilling” af naturen i de oprensede områder og en efterfølgende længere eller kortere regenereringsperiode? Eller vil det kun have en begrænset påvirkning af den udviklede natur? I forhold til den rekreative funktion, hvor længe vil det være nødvendigt at begrænse offentlighedens adgang? Og vil en sådan begrænsning kunne tillades gennem en dispensation fra fredningens §1 stk. 3 og § 5 stk. 1 og 2. Selvom projektet beskrives som, et naturgenopretningsprojekt der kan forbedre forholdene for naturen og den rekreative værdi, vil projektet give en række betydelige bindinger som er langt større end de bindinger den nuværende å giver for parkens fremtidige udvikling både med hensyn til natur og rekreation. Det skal således vurderes om projektet, trods dets positive effekter, er så indgribende, at det kan gennemføres som en dispensationssag eller om det kræver en ændring

af den gældende fredning. Vurderingen afhænger efter DNs opfattelse af en mere detaljeret beskrivelse og vurdering af bindingerne og konsekvenserne som følge af store skybrudshændelser.”

Københavns Kommune ved rådgiveren WSP har i den tidligere nævnte supplerende redegørelse af 21. januar 2025 oplyst:

Det er vigtigt at pointere, at Vigerslevparken allerede i dag oversvømmes med sjældne mellemrum. Dels fra havet, når vandstanden i Køge Bugt og Københavns Havn overstiger terrænkoterne i Vigerslevparken. Dels fra åen, i forbindelse med skybrud i oplandet til åen, hvorved regnvand opblandet med spildevand oversvømmer åens brinker. Oversvømmelser fra åen sker sjældnere end 1 gang hvert 5. år, da kloaksystemet er dimensioneret til at kunne aflede en 5-års regnhændelse ($T=5$).

Projektet Harrestrup Å i Vigerslevparken har ikke til hensigt at mindske hyppighed, varighed og udbredelse af oversvømmelser fra havet.

Udover at projektet genopretter naturen ved fjernelse af fliser og genslyngning af åen er projektet en del af et samlet kapacitetsprojekt, som har til formål at sikre de omkringliggende boligområder mod oversvømmelser fra en skybrudshændelse, der optræder 1 gang hvert 100 år ($T=100$), klimafremskrevet til om 30 år.

Der er foretaget en sammenlignende analyse af oversvømmelsesudbredelsen i Vigerslevparken ved en skybrudshændelse, der optræder 1 gang hvert 100. år i dag, som svarer til en skybrudshændelse, der optræder 1 gang hvert 20. år, når denne klimafremskives til om 30 år og projektet Harrestrup Å i Vigerslevparken samt de øvrige projekter i kapacitetsprojektet er gennemført.

Den sammenlignende analyse viser, at udbredelse af oversvømmelser i Vigerslevparken vil blive markant formindsket, især i den sydlige del af projektområdet mellem Sønderkær og Gl. Køge Landevej (Vigerslevparken 3) når projektet er gennemført. En supplerende terrænanalyse af afløbsløse lavninger før og efter gennemførelse af projektet har desuden vist, at der sker en markant formindskelse af afløbsløse lavninger især i den sydlige del af projektområdet i Vigerslevparken 3, hvilket betyder at varigheden af en oversvømmelse vil blive formindsket, efter gennemførelse af projektet.

Ved gennemførelse af projektet sker der en markant forbedring af offentlighedens adgang til Vigerslevparken i hverdagssituationer. Især vil adgangen fra parkens stier til Harrestrup Å blive forbedret markant, idet åen for nuværende på lange strækninger er indhegnet af trådhegn og tjørnekrat, som vil blive fjernet. For yderligere at forbedre adgangen fra parken til åen sker der bearbejdning af landskabet, så der kommer en mere glidende overgang mellem Harrestrup Å og parken end i dag. Der vil ske en slyngning af åen, og så etableres der trampestier på toppen af brinken på begge sider af åen samt flere nye gangbroer og nye trædæk langs vandløbet, som vil give mulighed for ophold ved vandet.

I skybrudssituationer, hvor dele af parken vil være oversvømmet, viser analysen, at især offentlighedens adgang til parken vil blive markant forbedret i den sydlige del af

projektområdet (Vigerslevparken 3) mens adgangsforholdene kun vil blive minimalt forbedret i den nordlige del af parken (Vigerslevparken 2).

Ved gennemførelsen af projektet vil der blive sikret et naturindhold med større værdi og langt større variation end det er tilfældet i dag. Det gælder for parken generelt, men specifikt i forhold til den beskyttede eng i parken og vandløbet med omgivelser gennem hele Vigerslevparken. Det er vurderingen at de kortvarige og sjældne oversvømmelser, i den fremtidige situation i mere begrænsede dele af parken, ikke vil medføre negative påvirkninger på den mere artsrige og varierede biodiversitet projektet er med til at sikre.

De omfattende supplerende undersøgelser af flagermus i Vigerslevparken i sommer og efterår 2024 underbygger områdets værdi for flagermus. Især bestandene af brunflagermus, dværgflagermus og troldflagermus er sandsynligvis store, og området har stor betydning for disse arter. Af de øvrige arter der er registreret i parken, er sydflagermus og skimmelflagermus knyttet til rastesteder i bygninger og derfor mindre relevante i forhold til forvaltningen af træerne i parken. Vandflagermus og langøret flagermus forekommer i parken, men det har ikke været muligt med sikkerhed at identificere områder eller træer med yngle- eller rastesteder.

De veteraniserede træer er stadig meget nylavede og det var ikke forventet, at der var væsentlige forekomster af rastende flagermus i hullerne. Registreringen af to dværgflagermus i et enkelt af de nylavede huller tyder dog på at flagermusene potentielt vil tage hullerne i anvendelse.

Genslyngning og restaurering af åen vil føre til en væsentlig forbedring af naturtilstanden i åen og derved også levedemulighederne for insekterne der er tilknyttet vandløbet. Dette vil forbedre fourageringsmulighederne for alle arter af flagermus i Vigerslevparken. Det samme gør sig gældende i vådområdet der anlægges ved engbroen ved Kirsebærhaven. Her vil et større område tidvis oversvømmes og plejes, og vil derved få karakter af eng eller mose. Dette vil føre til en væsentlig forøgelse og forbedring af levesteder for insekter i Vigerslevparken, som igen vil forbedre fourageringsmulighederne for parkens flagermus.

For brunflagermus, troldflagermus og dværgflagermus der raster og yngler i parkens træer, vurderes det, at deres levesteder vil kunne opretholdes, da der er etableret erstatningshulheder i en faktor 1:4 – altså 20 nye hulheder – som i fremtiden vil øge de træboende flagermus muligheder for at raste og yngle i Vigerslevparken. Disse nye træer bevares for fremtiden og forvaltes, så de i længst mulig tid kan fungere som flagermustræer.

På lang sigt er den økologiske funktionalitet sikret for flagermusene i Vigerslevparken ved at der genplantes hjemmehørende træarter, som med tiden kan udvikle sig til flagermustræer.

Alt i alt vurderes det, at den økologiske funktionalitet for flagermusene i Vigerslevparken kan opretholdes også efter gennemførelsen af projektet.

Ansøgeren har endelig oplyst, at anlægsperioden forventes at være 4½ år i stedet for som tidligere oplyst 3 år.

Ved fredningsnævnets besigtigelse den 20. marts 2026, hvor Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening var repræsenteret, var der ingen indvendinger mod, at den ansøgte dispensation gives.

I afgørelsen har deltaget dommer _____ (formand), _____ (udpeget af miljøministeren), _____ (udpeget af Københavns Kommune) og _____ (udpeget af Hvidovre Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation fra § 2, stk. 1, i fredningsnævnets kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet til det ansøgte projekt.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, som navnlig er at sikre området som parkområde, at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier og at fastholde offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at projektet medvirker til at genoprette naturen, og at offentlighedens adgang til Harrestrup Å forbedres. Endelig har fredningsnævnet lagt vægt på, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt om etablering af skybrudssikring af hovedstadsområdet og dermed varetager et samfundsmæssigt hensyn.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på den udarbejdede miljøvurderingsrapport de oplysninger, som Københavns Kommunes fredningstilsyn har meddelt og på den supplerende redegørelse fra kommunens rådgiver.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Hvidovre Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Slots- og Kulturstyrelsen og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.